

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jiřího Demla a soudkyň Mgr. Michaely Zapletalové a Mgr. Hany Šlahařové ve věci

nezletilého: **A. R.,** narozený dne xxx
bytem xxx
zastoupený kolizním opatrovníkem městem Bruntál
sídlem Nádražní 994/20, 792 01 Bruntál

syna rodičů: **Mgr. Michaela O.,** narozená dne xxx
bytem xxx
zastoupená advokátem Doc. JUDr. Alešem Rozehnalem, Ph.D.
sídlem Týnská 633/12, 110 00 Praha 1

Lukáš R., narozený dne xxx
bytem xxx
zastoupený advokátkou JUDr. Petrou Klustovou, Ph.D.
sídlem Konviktská 291/24, 110 00 Praha 1

o výživném, styku

k odvolání matky proti rozsudku Okresního soudu v Bruntále ze dne 20. 3. 2019, č. j. 0 P 113/2018-459

takto:

I. Rozsudek okresního soudu se v napadené části, tj. vyjma odstavce III. výroku, **mění** tak, že návrhy otce na snížení výživného pro nezl. A. a na uložení povinnosti matce předložit vyúčtování jmění nezl. A. se zamítají.

Shodu s prvopisem potvrzuje Simona Fachinelli.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně.

III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem okresního soudu bylo sníženo otci výživné pro nezl. A. z částky 65 000 Kč měsíčně s účinností od 1. 3. 2019 na 20 000 Kč měsíčně s tím, že částku 15 000 Kč měsíčně je otec povinen vždy k 15. dni v měsíci k rukám matky a částku 5 000 Kč měsíčně k 15. dni daného měsíce na spořicí účet nezl. A. u MONETA Money Bank. Dále soud rozhodl, že do doby zletilosti A. lze s prostředky uloženými na účtu nakládat pouze s písemným souhlasem obou rodičů dítěte nebo v případě neshody rodičů po předchozím schválení opatrovnickým soudem. Zároveň bylo rozhodnuto, že matka je povinna předložit otci do jednoho měsíce od právní moci rozsudku vyúčtování jmění nezl. A. za období od 8. 6. 2017 do dne vydání rozsudku. Řízení o úpravu styku otce s nezletilým bylo vyloučeno k samostatnému řízení a o nákladech účastníků bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

2. Proti tomuto rozsudku podala matka včasné odvolání, a to do všech výroků, vyjma výroku, kterým bylo vyloučeno řízení o styku. Své odvolání odůvodnila tím, že byla finančně nezávislá do doby navázání vztahu s otcem, kdy považovala za nezbytné, aby mu vytvářela zázemí a domácí pohodu, obětovala tak svůj dosavadní život otcově kariéře, který ji ujišťoval, že se vždy postará o rodinu. Otec se poté snažil matku přimět k co nejrychlejšímu rozvodu a majetkovému vypořádání, aby mohl začít život s novou partnerkou, navrhla tedy otcem navrženou dohodu o vypořádání společného jmění manželů a dohodu o úpravě poměrů k nezletilému s tím, že bude platit na nezletilého 65 000 Kč měsíčně a ona se vzdá nároku na vypořádání celého jmění manželů a na příspěvek na výživu matky. Poukazovala na to, že vyšší výživné mělo nezletilému také vynahradit to, že se mu otec nevěnuje a matka hradí veškeré jeho výdaje. Dle ní porušil dohodu, kterou sám navrhl a kterou tehdy soud shledal za souladnou se zájmy nezletilého. Zdůrazňovala, že ke změně rozhodnutí by mělo dojít za situace, kdy nastane podstatná změna poměrů a ke změně závažnějšího charakteru, přičemž v poměrech otce nenastala žádná nová skutečnost, která by odůvodňovala změnu dohody o výživném. Otec sám uvedl, že rok 2017, kdy navrhoval snížit výživné, byl nejhorší v jeho kariéře, má tak za to, že na jeho majetkovou situaci nemá momentální umístění v žebříčku ATP Tour takový vliv, neboť má vytvořeny úspory a z tvrzení otce vyplývá, že tyto úspory jsou nyní vyšší, než byly v době uzavření dohody o výživném. Zpochybňovala, že otec nedostal plnění do pojišťovny za zranění, poukazovala na to, že se svou manželkou žije nákladný, luxusní život a že jeho dítě se má právo na jeho životní úrovni podílet. Prodejem nemovitosti nabyl finanční částky, o které se mu zvýšila životní úroveň. Má za to, že se vzdal majetkového prospěchu, když nechává svou neteř bydlet v bytě ve xxx bez hrazení nájemného, dále že zaplatil byt pro svého bratra, který užívá a neplatil mu dlouhodobě žádný nájem a dokládání plateb za nájemné před soudem pak považuje za účelové. Poukazuje na rozpory v tvrzeních otce, když na jedné straně tvrdí, že trenéra mu supluje manželka, na druhé straně poukazuje na spolupráci s trenéry, kterým hradil částky 150 000 Kč měsíčně. Zpochybňuje tvrzení otce, že má dluh k Martinu L. ve výši 82 000 USD, tento dluh měl vzniknout v roce 2011, přitom v roce 2017 otec tvrdil, že žádné dluhy nemá. Dle matky daňová přiznání otce nezobrazují reálně jeho finanční situaci. Zdůrazňuje, že se otec snaží matku vykreslit jako marnotratnou osobu, která nepracuje a používá výživné na syna pro své vlastní potřeby. Soud tak bez dalšího tomuto tvrzení otce uvěřil a vyzval matku k předložení vyúčtování výživného. Matka se dále vyjadřuje k průběhu styků otce s nezletilým. Navrhovala změnu rozsudku okresního soudu tak, že návrh otce bude zamítnut.

3. Otec navrhoval potvrzení rozsudku okresního soudu s tím, že prokázal svou aktuální finanční situaci, své příjmy za poslední tři roky, které doložil daňovými přiznáními, matka nerespektuje

specifika zaměstnání otce a odmítá respektovat změnu poměrů na jeho straně. Ohrazuje se proti tvrzení matky, že ji donutil opustit zaměstnání. Poukazuje na to, že matka soustřeďuje své zájmy do xxx, plánuje zde i další budoucí život, přičemž z xxx nemůže vykonávat práci televizní moderátorky. Poukazuje na to, že pokud jde o dohodu o vypořádání společného jmění manželů, matka nebyla nucena se ničeho vzdávat, byla to naopak ona, která neustále měnila své požadavky. Otec prakticky všem těmto požadavkům vyhověl, dům v xxx a byt ve xxx prodal ryze z důvodu jejich nepotřebnosti a ekonomické neúčelnosti. Poukazuje na to, že jeho daňová přiznání podléhají zpřísněné kontrole finančního úřadu právě z toho důvodu, že je odváděna daň v zahraničí, takže si tak nemůže dovolit jakýkoliv exces, který by směřoval k manipulaci s vykazovanými příjmy. Klade si otázku, v čem spočívá životní úroveň nezletilého a potřeby v hodnotě 65 000 Kč, pokud jde o xxxleté dítě bez zvláštních zdravotních potřeb, koníčků, požadavků či jiných specifik, žijící v xxx. Matka nepracuje, je vedena jako osoba pečující o dítě do xxx let věku, přitom ve vztahu k nezletilému se nejedná již o celodenní péči a sama tedy není ochotna na jeho potřeby přispět. Dále uvádí, že nárůst jeho úspor je logický, když tyto úspory představují nespotřebovanou část finančních prostředků z prodeje domu v xxx a jedná se o transformaci majetku otce, kdy namísto rodinného domu zůstaly otci prostředky z jeho prodeje. Část z nich spotřeboval k financování své kariéry, část mu zůstala právě v podobě úspor, které se ztenčují. Odmítá spekulaci matky o tom, že nehradil nájemné za byt v xxx, ve kterém bydlí a že se vzdal finančního prospěchu v podobě nájmu, který mu nehradila jeho neteř za byt ve xxx a poukazuje na to, že rodičům matky zakoupil auto v hodnotě 300 000 Kč, aniž by sám z takovéto investice cokoliv měl. Zdůrazňuje, že matka používá výživné i na své potřeby, dále se pak otec vyjadřuje i ke styku s nezletilým.

4. Opatrovník ve svém písemném vyjádření navrhoval potvrzení rozsudku Okresního soudu v Bruntále.

5. V důsledku včasného odvolání matky krajský soud přezkoumal rozsudek soudu okresního v napadené části, a to včetně řízení předcházejícího dle ust. § 206 o. s. ř., § 212a o. s. ř. a § 28 odst. 2 z. ř. s. a poté dospěl k závěru, že rozsudek okresního soudu je nutné změnit.

6. Skutková zjištění soudu okresního přebírá krajský soud jako správná i pro řízení odvolací a pro stručnost na ně odkazuje.

7. Krajský soud doplnil dokazování a z rekapitulace příjmů a výdajů za rok 2019 bylo zjištěno, že příjmy otce činily 5 370 324,50 Kč, sražená daň 1 037 706,41 Kč, celkem výdaje 2 528 956,45 Kč, odpisy 13 397 Kč. Právní zástupce matky uvedl, že matka nastoupila do zaměstnání od září letošního roku, jedná se o firmu v xxx, měla by mít příjem 10 000 Kč hrubého. Právní zástupkyně otce uvedla, že pokud jde o předložený rozpis příjmů a výdajů, jedná se zatím o předběžný rozpis, kde není započteno sociální a zdravotní pojištění.

8. Po opětovném vyhodnocení všech důkazů provedených soudy obou stupňů dospěl odvolací soud k závěru, že s právními závěry soudu okresního se ztotožnit nelze. V daném případě je zcela zásadní, že se jedná o změnu již pravomocně stanoveného výživného ve smyslu § 928 odst. 1 o. z., soud je tedy povinen důsledně zkoumat, zda nastala taková závažná změna poměrů od doby posledního rozhodování, která změnu výživného odůvodňuje. V době posledního rozhodování se otec zavázal platit na výživné nezl. A. částku 65 000 Kč měsíčně. Z odůvodnění posledního rozsudku je zcela jednoznačné, že soud při hodnocení všech zákonných kritérií vycházel z majetkových poměrů rodičů, přičemž matka pobírala rodičovský příspěvek 7 600 Kč měsíčně, její úspory činily cca 400 000 Kč, stejně jako nyní vlastnila dům v xxx, ve kterém tehdy bydlela. U otce bylo vycházeno z jeho úspor 5 000 000 Kč, bylo dále konstatováno, že je vlastníkem bytu na xxx, rodinného domu v xxx s tím, že po rozvodu nabyde i byt ve xxx. Za této situace pak okresní soud schválil dohodu rodičů, kterou neshledal v rozporu se zákonnými ustanoveními a zájmem nezletilého. V odůvodnění rozsudku není žádná zmínka o pravidelných či přibližných měsíčních nebo ročních příjmech otce, soud při schvalování rozsudku neměl k dispozici žádné údaje o jeho příjmech, ani o jeho výdajích a vycházel vyloženě z jeho majetkových poměrů.

9. Pokud jsou tedy zkoumány poměry účastníků od 21. 11. 2017 (tj. od právní moci rozsudku o rozvodu manželství rodičů dosud), pak je nutno dát za pravdu odvolacím námitkám matky, tedy že nebyla shledána taková změna poměrů, která by odůvodňovala měnit dosud stanovenou výši výživného pro nezletilého A. Soudu již nepřísluší přezkoumávat, zda je naposledy stanovené výživné nezletilý schopen spotřebovat, a to i s ohledem na skutečnost, že výživné nemá spotřební charakter a po novele občanského zákoníku je pojetí výživného obsahově širší než tomu bylo dosud. Odůvodněné potřeby dítěte předchází právu dítěte na životní úroveň totožnou s jeho rodiči, přičemž dítě má právo podílet se na životní úrovni toho z rodičů, jehož životní úroveň je vyšší. Pokud tedy dítě žije s rodičem s nižší životní úrovní, jehož vyživovací povinnost se skládá zejména z péče o toto dítě, má právo toto dítě na vysokou životní úroveň druhého rodiče, která bude zajištěna prostřednictvím vysokého výživného. Okresní soud uzavírá na změnu poměrů na straně otce, přičemž tyto jeho poměry porovnává i s rokem 2016. Dohoda o výživném však byla schválena rozsudkem ze dne 8. 6. 2017, lze předpokládat, že v této době měl otec jistě povědomí o svých příjmech a o své schopnosti dohodnuté výživné platit. Důvody, pro které rodiče dohodu ohledně výživného pro nezletilého uzavřeli, jsou pak pro toto řízení zcela irelevantní (tvrzení otce, že se chtěl urychleně rozvést). K jeho zranění došlo až v poslední třetině roku 2017, léčbu ukončil v lednu 2018. Z daňových přiznání otce lze zjistit, že jeho celkové příjmy (bez odpočtů daní a výdajů) v roce 2017 byly 4 426 279 Kč, za rok 2018 3 448 063 Kč, z předloženého přehledu byly zjištěny jeho příjmy za rok 2019 5 370 324 Kč, k poklesu v jeho příjmech oproti roku 2017 došlo jen v roce 2018, v roce 2019 lze vidět opět nárůst v jeho příjmech. S ohledem na charakter činnosti otce nemá ani odvolací soud důvod zpochybňovat pravdivost jeho daňových přiznání, když je zřejmé, že jeho výdaje jsou zcela průkazné, stejně tak nemá důvod zpochybňovat zprávu společnosti MetLife, Inc. že pojistné by bylo otci vyplaceno teprve na základě lékařského posudku o funkčním omezení s trvalými následky, když je zřejmé, že otec se po léčení k hraní tenisu vrátil. Oproti době posledního rozhodování došlo ke změně v tom, že otec prodal nemovitosti – byt v xxx a dům v xxx, za což obdržel celkem částku 29 490 000 Kč. Jistěže jde o transformaci-zpeněžení majetku, který otec vlastnil již v době posledního rozhodování, zároveň však nelze přehlížet, že otec měl koncem roku 2017 k dispozici finanční hotovost ve shora uvedené výši a lze jen stěží uvěřit tvrzení otce, že finanční prostředky získané z prodeje těchto nemovitostí z větší části vyčerpal na krytí nákladů souvisejících s profesionální tenisovou kariérou, když dle jeho daňových přiznání činily jeho výdaje za rok 2017 2 627 037 Kč a za rok 2018 3 376 707 Kč, za rok 2019 pak 2 528 956 Kč. I kdyby všechny výdaje s tenisovou kariérou za poslední tři roky zaplatil z těchto peněz, zbývá stále částka téměř 21 000 000 Kč, která otci dále zůstala k dispozici a která svědčí o tom, že k zásadní změně v jeho majetkových poměrech od doby posledního rozhodnutí nedošlo. S ohledem na shora uvedené lze tedy jen těžko dovodit takovou změnu poměrů oproti době posledního rozhodování, která by umožňovala změnu dosud stanoveného výživného dle návrhu otce.

10. Pokud jde o návrh otce na uložení matce povinnosti vyúčtovat výživného, které na nezl. A. platil, pak tento návrh nemá žádnou oporu v zákoně. V době posledního rozhodování byla částka na výživu nezl. A. stanovena celá k rukám matky, soud již tehdy dospěl k závěru, že takto dohoda rodičů neodporuje právním předpisům ani zájmům nezletilého. Matka má plnou rodičovskou odpovědnost, o nezletilého pečuje řádně. Jak již bylo shora uvedeno, dítě má právo podílet se na životní úrovni svých rodičů, a pokud je životní úroveň rodičů výrazně rozdílná, pak má dítě právo podílet se na životní úrovni toho z rodičů, který ji má vyšší a výživné má umožnit všestranný rozvoj dítěte. Pokud okresní soud dovozuje povinnost matky otci vyúčtovat výživné s ohledem na ust. § 896 odst. 1 věta první o. z., podle názoru odvolacího soudu se jedná o velmi rozšířený výklad tohoto zákonného ustanovení, ze kterého však žádná konkrétní povinnost matky vyúčtovat otci již zaplacené výživné rozhodně nevyplývá.

11. S ohledem na shora uvedené byl tedy rozsudek okresního soudu změněn dle ust. § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Simona Fachinelli.

12. Vzhledem k tomu, že odvolací soud změnil rozsudek okresního soudu, bylo rozhodováno o nákladech řízení před soudem prvního stupně dle ust. § 224 odst. 2 o. s. ř. ve spojení s ust. § 23 z. ř. s., o nákladech odvolacího řízení pak bylo rozhodnuto podle ust. § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ust. § 23 z. ř. s. Pro tzv. nesporné řízení (kdy nelze hovořit o úspěchu či neúspěchu) zásadně platí, že náklady v těchto řízeních nese každý z účastníků sám a nemá právo na jejich náhradu od jiného účastníka nebo od státu. Náklady řízení by bylo možno přiznat, pokud by to odůvodňovaly okolnosti případu, přičemž v tomto případě žádné takové okolnosti shledány nebyly. Proto bylo rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, a to před soudy obou stupňů.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **není** dovolání přípustné.

Ostrava 10. prosince 2019

JUDr. Jiří Demel v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Simona Fachinelli.